

Basın Bülteni

29.04.2007

İşsizliğin diğer adı: Cari açık

İstanbul Serbest Muhasebeciler Mali Müşavirler Odası (İSMMMO) Başkanı Yahya Arıkan, vergi iadesinin kaldırılması ile birlikte hizmet sektöründe yüzde 50 oranında KDV bildiriminde düşüş olduğunu belirten Arıkan, şöyle devam etti; “Vergi iadesi kalkmamalıydı. Hem çalışan hem de işveren belge almalı. IMF’ye verilen söz kapsamında bu uygulamaya geçildi. Bir yıllık tasarruf anlamına geldi. Vergi iadesinin kaldırılmasıyla kayıtdışı körüklendi” dedi.

FİŞ YERİNE İNDİRİM

Türk Ticaret Kanunu tasarısının bu yasama döneminde yasalaşmasına artık pek ihtimal tanımadıklarını belirten Arıkan, Antalya’da düzenlenen toplantıda İSMMMO’nun “Cari Açık” raporunu açıkladı.

İSMMMO tarafından 25-29 Nisan tarihleri arasında Antalya’da düzenlenen 2. Uluslararası Muhasebe Denetimi ve 8. Türkiye Muhasebe Denetimi Sempozyumu’na yabancı ve yerli uzmanlar, iş dünyası, finans kesimi temsilcileri ile Türkiye genelindeki muhasebeci ve mali müşavirler katıldı. Düzenlenen toplantıda soruları yanıtlayan Arıkan, vergi iadesinin kaldırılması nedeniyle hizmet sektöründe KDV gelirin yüzde 50 azaldığını bildirdi. Arıkan, vergi iadesinin kaldırılmasıyla yurttaşın pazarlık yapmaya başladığını belirterek ‘Artık fiş yerine neyazıkkı indirim alınıyor’ dedi.

İSMMMO için Merkez Bankası, Hazine Müsteşarlığı ve TÜİK verilerinden yararlanılarak hazırlanan “Cari Açık Ne Kadar Tehlikeli” Raporu’nu da açıklayan Arıkan, buna göre, dört yıllık AKP iktidarı döneminde 81.4 milyar dolara çıkan cari açığın ciddi bir risk oluşturduğunu belirtti. Rapora göre sözkonusu 50 aylık dönemde dış ticaret açığının 115 milyar doları geçti.

İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan, özel sektörün yurtdışından net olarak 35 milyar dolar borçlandığına dikkat çekerek, seçimler nedeniyle ödemeler dengesinde yaşanacak olası sıkıntıların faturasının da özel sektöre çıkacağına dikkat çekti. Arıkan, kurlarda düzeltme, harcamalara yönelik vergi arttırımı ve istihdam vergilerini düşürme gibi tedbirlerin seçim sonrasına ertelenmemesi gerektiğini söyledi.

Raporda, 2006’da milli gelirin yüzde 8.1’ine ulaşan cari açığın işsizliği körüklediğine dikkat çekilerek daha önceki yıllarda, cari açığın milli gelire oranının yüzde 4’leri geçmesi durumunda “kriz çıkacağı” uyarıları yapıldığı anımsatıldı. Raporda, bugün ise yüzde 8’i aşan oranın 5 yıldaki gelişimi ve yarattığı riskler değerlendirildi.

AKP iktidarı döneminde geçen yıl 20 milyar dolar, 50 aylık dönemde de 36 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım geldiği anımsatılırken bu dönemde portföy yatırımlarının ağırlıklı olduğu kaydedildi. Son 50 ayda Türkiye'ye gelen para tutarının 34.5 milyar dolar olduğu belirtildi.

RİSK ÖZEL SEKTÖRDE

Son 50 ayda özel sektörün yurtdışından net olarak 35 milyar dolar borçlandığı anımsatılan raporda, "Türkiye'yi bekleyen seçimin yarattığı belirsizlik ödemeler dengesinde yaşanacak sıkıntıyı en fazla özel sektörün yaşayacağını gösteriyor" saptamasına yer verildi. Özel ve kamu şirketlerinin 5 yılda 81 milyar dolar net, 33.5 milyar doları aşan net borçlanma yaptığı vurgulanan raporda, kurdaki dalgalanmanın özel sektörü sıkıntıya düşürebileceği ifade edildi. Bu kapsamda, aşırı değerli YTL'de küçük çaplı düzeltmeler, sıkı maliye politikası, vergi düzenlemeleri ve kredi maliyetlerinin düşürülmesi gerektiği kaydedildi. Şirketlerin ve bankaların yurtdışından 54 milyar doları aşan net borçlanma yaptıkları belirtilen raporda, "Gerek bankalar, gerekse şirketler kesiminin yurtdışından aldığı döviz kredileri özellikle dalgalanmalarda neden özel sektörün sıkıntıda olduğunu gösteriyor" denildi.

CAN YAKACAK TEDBİRLER

İSMMMO Başkanı Yahya Arıkan, yerli üreticinin, dahilde işleme rejimi kapsamında vergisel avantajların sağladığı haksız fiyat rekabeti altında ezildiğini kaydederek, rekabet ve vergisel finansman avantajları sağlanması gerektiğini söyledi. Arıkan, yabancı sermayenin önemine dikkat çekerek, "Ancak istihdam yaratacak kalıcı yatırımlar çok önemli. Aksi halde katkısı sınırlı kalacaktır" dedi. Arıkan Hükümet'in, "kurlarda düzeltme, harcamalara yönelik vergi arttırımı ve istihdam vergilerini düşürme" gibi tedbirleri seçim sonrasına ertelemek istediğini söyledi. Arıkan, "Ancak, uluslararası konjektür Türkiye'ye işlerken önlemler alınması Türkiye'nin ilerleyen dönemlerde rahat nefes almasına neden olacak" diye konuştu.

KOBİ'LER EĞİTİLECEK

Başkan Arıkan, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile yapılan anlaşma kapsamında KOBİ'lere eğitim seminerleri vereceklerini bildirdi. Bu kapsamdaki bütün illerdeki sanayi ve ticaret odaları ile anlaşmalar yaparak, şirketleri muhabese, KOBİ ve AB süreci konusunda eğiteceklerini açıkladı. Arıkan, özellikle KOBİ'leri yakından ilgilendiren yeni Türk Ticaret Kanunu ile 2009'da yürürlüğe girmesini bekledikleri Basel II'nin sağlıklı uygulanabilmesi için sistemde hiçbir muafiyetin bulunmaması gerektiğine inandıklarını kaydetti.

VERGİ İADESİ KALKMAMALIYDI

Vergi iadesinin kaldırılması ile birlikte hizmet sektöründe yüzde 50 oranında KDV bildiriminde düşüş olduğunu belirten Arıkan, şöyle devam etti; "Vergi iadesi kalkmamalıydı. Hem çalışan hem de işveren belge almalı. IMF'ye verilen söz kapsamında bu uygulamaya geçildi. Bir yıllık tasarruf anlamına geldi. Vergi iadesinin

kaldırılmasıyla kayıtdışı körüklendi. Kayıtdışı olduğu sürece de cari açık artarak yoluna devam edecek.”